

MARIBORSKI VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

„JUTRA“

Prekmurje

Kolikokrat se nam je Prekmurje zdelo kakor slovenska sirota: zapuščeno, zanemarjeno, pozabljeno. Malo je slišati o tem prelepem koščku naše zemlje. Veliko več naših iniciativ bi lahko bilo posvečenih in namenjenih našemu Prekmurju.

Te dni pa je prodrla v javnost vest, da se ustanovi v Murski Soboti posebna tujsko prometna postojanka, ki naj bi sistematično organizacijo skušala zbuditi v širokih plasteh našega prebivalstva čim živahnejši interes za lepote in krasote Prekmurja. Treba je, da se izreče zahvala in priznanje vsem, ki so se lotili te prevažne naloge v žarečem optimizmu, da bodo to nelahko nalogo čim uspešneje in čim marljiveje vršili.

Res: ni je kmalu zemlje niti v drugih predelih, kaj šele v Dravski banovini, ki bi bila širokim plastem našega naroda tako malo znana, kakor je naše Prekmurje. Ko se vprašamo po vzroku, si bomo morali odgovoriti, da je nekaj krivde tudi na Prekmurju samem, ki ni poskrbelo, da bi bili ti kraji, razmere in prilike točneje opisane, da, do neke mere je celo mogoče trditi, da ni niti rado videlo, da so se nedomačini preveč za razmere zanimali ter jih opisovali, kakor so jih pač spoznali, tako da ni čisto neupravičena tožba o nekaki ljubosumnosti vsaj v publicistiki... Zdi se, da je sedaj to stališče premagano, predvsem v korist Prekmurja samega.

Drugi vzrok dosedanjega nepoznanja Prekmurja pa leži v prometnih neprilikah, kajti edina železniška zveza vodi okoli preko Ormoža in Ljutomera, medtem ko ovira brod na Muri, da ni rednega avtobusnega prometa preko Slovenskih goric iz Maribora v Prekmurje. — Morda bo bodoča propagandna akcija dosegla, da se v tem pogledu prilike izboljšajo.

Velika pa je gospodarska in kulturna škoda, da je temu tako, predvsem kulturna, saj hrani Prekmurje prave zaklade slovenskega jezika, starih običajev in cerkvene umetnosti, da o prirodnih lepotah, značaju naroda in posebnih, nad vse zaupljivih prilikah posebej ne govorimo. — Mnogo tega je prišlo zadnje čase v knjige in revije, tako v besedi kakor v sliki; sedaj pa naj doseže propaganda, da si bodo gostje vse sami pogledali, postali sami duševno bogatejši, Prekmurje pa, ki je doslej vse goste tako radodarno sprejemalo in pogoščalo, naj dobi enako kakor drugi kraji, svoj delež na tuj. prometu in njegovi koristi. Ne da pa se tajiti, da bo Prekmurje tudi nekaj izgubilo ob preživanju nem tujem prometu, kakor so izgubile planince, ko so nastali na njihovih grebenih mesto planinskih koč — hoteli...

Naloga nove organizacije je, da doseže vse, kar je ugodno, a odvrne vse slabo, ko bo usmerjala tujce v deviško Prekmurje... Naj bi hvalavredna pobuda prinesla Prekmurju čim vidnejši koristi in sado tvornega propagandnega delovanja.

General Krejči na francoski utrdbeni liniji

PARIZ, 1. oktobra. Šef čehoslovaškega generalnega štaba general Krejči se je podal v spremstvu francoskega šefa generalnega štaba generala Gamelina na vzhodno francosko mejo, kjer si bo ogledal znane utrdbne Maginotove linije.

Enoten nastop Male antante

BEOGRAD, 1. oktobra. V zvezi z devalvacijo valut bo skoro v Pragi konferenca predstavnikov držav Male antante. Na tej konferenci se bodo obravnavali ukrepi, ki bi bili eventualno potrebni za zaščito gospodarskih interesov držav Male antante, zlasti v slučaju, če izvedejo devalvacijo sosednje države, oziroma one države, ki so v ožjih trgovinskih odnosih z državami Male antante. Po vestih iz Bukarešte je romunska vlada prepovedala izvoz hrane v države, ki so devalvirale valute.

ŽENEVA, 1. oktobra. Te dni se pričakuje tukaj prihod predsednika francoske vlade Leona Bluma, ki bo pred Društvom narodov predlagal sklicanje mednarodne gospodarske konference v Baselu. Ta predlog bo podprla tudi angleška vlada. Na mednarodni gospodarski konferenci naj bi se obravnaval problem kliringov in kontingentov v mednarodni trgovini. V finančnih in političnih krogih se naglašja, da gre pri tem za gospodarsko in finančno pacifikacijo sveta in se smatra devalvacija franka kot uvod v velikopotezno akcijo, ki naj preko finančno gospodarske pacifikacije ustvari politično pacifikacijo na vsem svetu.

LONDON, 1. oktobra. V finančnih krogih se opaža velik interes za to, kaj bo ukrenil Mussolini radi devalvacije francoskega franka. Iz Rima ni nikakšnih povsem zanesljivih informacij, zdi se pa, da bo Mussolini sledil odločitvi Nemčiji. Med Rimom in Berlinom se vodijo prav živahna pogajanja in razgovori o valutnem vprašanju, in se pričakuje odločitev Berlina in Rima, čim se bo likvidiral spor med francosko zbornico in francoskim senatom.

Stabilnost dinarja ostane v veljavi

BEOGRAD, 1. oktobra. Na redni seji upravnega odbora Narodne banke, ki je bila včeraj, je guverner Narodne banke dr. Milan Radosavljević obrazložil stališče Narodne banke glede devalvacije valute zlatega bloka: francoskega franka, švicarskega franka in nizozemskega goldinarja. Guverner dr. Radosavljević je najprej poudarjal, da je devalvacija valute zlatega bloka zelo pomemben monetarni dogodek v svetu, da pa ne bo imel ta dogodek na naše gospodarske prilike nikakšnih neželjenih posledic, kakor je bilo to na primer leta 1931 ob priliki devalvacije angleškega funta šterlinga. Naš gospodarski svet je mirno in hladnokrvno sprejel vest o devalvaciji francoskega franka, švicarskega franka in nizozemskega goldinarja in to iz razloga, ker zavzema francosko, švicarsko in nizozemsko tržišče v naši zunanji trgovini prav majhno vlogo, nekaj nad 6% naše

skupne zunanje trgovine (za prvo polletje 1936). Ukrep francoske vlade so vsi poučeni krogi pričakovali že mnogo prej. Vsi činitelji naše valute in devizne politike spremljajo s pozornostjo dogodke v ostalih deželah. Stabilnost dinarja ostane v veljavi. Narodna banka vrši tudi nadalje intenzivno zbiranje zlatih v svojih tresorjih. Čvrsta tendenca dinarja se uveljavlja tudi v naprej na vseh domačih ter inozemskih borzah. Lahko z optimizmom gledamo v bodočnost tako v pogledu naše zunanje trgovine kakor tudi v pogledu stabilnosti dinarja, naše nacionalne valute.

Radek aretiran, Rykov odžagan

PARIZ, 1. oktobra. Havas poroča iz Moskve, da se potrjuje vest, da je bil Radek aretiran. Dolžijo ga, da je vedel za zaroto trockistov, ni pa o tem obvestil oblastev. Zaprli so tudi znanega novinarja Rajevskega. V smislu poročil je dosedanji komisar za notranje zadeve in šef boljševiške črke Jagoda imenovan za poštne komisarja, dočim je bil bivši predsednik sovjeta narodni komisar Ry-

kov razrešen vseh svojih službenih dolžnosti. Za komisarja notranjih zadev je imenovan tajnik komunistične stranke Ježov, ki je zaupnik maršala Vorosilova.

PARIZ, 1. oktobra. Havas poroča iz Moskve, da je poveljnik sovjetske vojske maršal Vorosilov prispel včeraj v Leningrad, da prisostvuje velikim manevrom sovjetske baltske mornarice.

Mobilizacija žena in otrok v Madridu

LA CORUNA, 1. oktobra. Havas poroča: Po poročilu radijske postaje v La Coruni je odredila madridska vlada splošno mobilizacijo žena in dece v svrhu obrambe Madrida. Okoli Madrida se gradijo z največjo brzino tri obrambne linije. Po poročilih iz Barcelone je tamošnja vla-

da storila ukrepe glede mobilizacije vseh civilnih pilotov.

BURGOS, 1. oktobra. Dosedanji poveljnik južnih vstaških vojnih sil general Franco je imenovan za vrhovnega poveljnika španske vojske in poveljnika vseh armij v operacijah proti vladnim četam.

Haile Selasie se odceje prestolu?

LONDON, 1. oktobra. Tukajšnje abesinsko poslaništvo niti ne potrjuje in niti ne demantira vesti, ki so se razširile v ženejskih krogih, da se bo negu Haile Selasie odrekel abesinskemu prestolu.

LONDON, 1. oktobra. Diplomatski zastopnik »Daily Telegrapha« poroča iz

Ženeve, da je italijanska vlada sporočila britanski vladi, da je verifikacija polnomočil abesinske delegacije v Ženevi ne bo ovirala pri sodelovanju pri pripravah konference locarnskih sil in da svojega sodelovanja nikakor ne bo vezala z vprašanjem sodelovanja Nemčije.

Razne vesti

GIBANJE JNS.

Te dni je imela JNS celo vrsto shodov v vrbaski banovini, kjer bodo v nedeljo občinske volitve. Zelo velik je bil shod v Banjaluki. Akcije JNS v vrbaski banovini se udeležujejo zlasti senatorji Jovo Banjanin, Milutin Dragović in dr. Vasa Glušac ter poslanci dr. Vasa Jovanović, Milan Božić in Ante Kovač.

9. OKTOBER IN SOKOLSTVO.

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije je poslal vsem Sokolskim društvom poziv, da na primeren način proslavijo obletnico smrti kralja Ujedinitelja dne 9. oktobra. Ta dan naj se obnovi prisega zvestobe idejam velikega tvorca Jugoslavije.

BEOGRAJSKA POLITIKA.

Predsednik vlade dr. Stojadinović je sprejel v avdienci italijanskega poslanika Violo ter našega madridskega poslanika S. Pelivanovića in sofijskega poslanika N. Jurišića.

SOCIALNA POLITIKA.

V ministrstvu za socialno politiko se zaključujejo priprave za končno ureditev socialnega zavarovanja zasebnih nameščenecv, ki se bo izvršila v duhu zaključkov nedavne zagrebske ankete. Med prve privatne nameščenke, ki jim bo zagotovljeno pokojninsko zavarovanje, spadajo novinarji.

BIVŠI PREDSEDNIK CRNOGORSKE VLADE UMRL.

V Beogradu je umrl bivši predsednik vlade in zunanji minister kraljevine Crnogore Lazar Mijušković, ki je po prevratu s črnogorskim kraljem Nikolo pobegnil v Francijo, od koder se je vrnil v Jugoslavijo. Pokopali ga bodo v Nikšiću.

RAZDOR V DELOVNEM KLUBU?

Kakor poroča »Pravda«, se je kot prvi od poslanskih klubov spričo predstoječega zasedanja sestal delovni klub. Baje gre za vprašanje likvidacije kluba. Ob priliki debate glede tega vprašanja se je pokazalo, da nimajo člani delovnega kluba enotnih pogledov na situacijo in tudi ne na aktualna politična vprašanja, kar je razumljivo, kakor piše »Pravda«, ko je splošno znano, da ni ta klub formiran na neki ideološki osnovi, ampak predstavlja neko tehnično grupacijo raznih desidentov.

DR. KULOVEC — DR. KUKOVEC.

Današnje »Jutro« objavlja: »V nedeljo je bil v Medjimurju shod dr. Mačkove stranke, bivše HSS. Zagrebski listi so o shodu na kratko poročali in eden od njih je med drugim omenil, da je na shodu govoril dr. Kulovec. Ker je dr. Kulovec banovinski tajnik JRZ za Slovenijo in spada tudi sicer med najvplivnejše predstavnike slovenskega dela te stranke, je vest o njegovem nastopu na mačkovskem shodu razumljivo učinkovala kot velika senzacija. Bila bi tudi res senzacija, ako bi bila resnična. Stvar pa je ta, da je senzacijo naredil samo tiskarski škrat, ki je iz g. dr. Kukovca naredil g. dr. Kulovca. Na shodu je namreč govoril g. dr. Kukovec iz Maribora, o katerem pa je že splošno znano, da se šteje med slovenske pristaše združene opozicije, pa zato njegov nastop na mačkovskem shodu ni nikaka senzacija.«

PREPOVED POLITIČNIH SHODOV V MADJARSKI.

Madjarska vlada je prepovedala do nadaljnjega vse javne shode političnega značaja in tudi vse politične manifestacije po ulicah.

Čuda vojne tehnike

Gozote in strahote bodočih vojn

Ob izbruhu svetovne vojne meseca avgusta leta 1914 so bili vsi generalštabni častniki prepričani, da bo vojna trajala samo nekaj mesecev. Bilo pa je drugače; vojna je trajala leta in leta. Na tako dolgotrajno vojno ni bila pripravljena prav nobena izmed vojskujočih se držav. Zaloge zlata, ki jih je imela Nemčija pripravljene za slučaj vojne, so zadostovale komaj za par dni. Istotako ni bila nobena država gospodarsko pripravljena za slučaj vojne, ki bi trajala dolgo vrsto let. Generali vseh držav so izdelovali načrte, kako bi najdalje v par mesecih premagali sovražnike; potek vojne, ki je trajala polna 4 leta, je pa pokazal povsem nekaj drugega.

Vse strahote svetovne vojne pa se v nobenem primeru ne morejo primerjati z onimi strahotami nove vojne, ki nam jih prorokujejo vojni strokovnjaki vseli narodov, ki so že danes nedvomno prepričani, da bi nova vojna, ki bi vzplamtela na zemeljski obli, istotako kljub vsem strahotam in kljub vsej tehnični izpopolnjenosti posameznih vrst orožja, trajala istotako precejšnje vrsto let. **V tej vojni ne bo nobenega Vojnega zaledja; vse ozemlje, tako bojna linija kakor tudi ozadje, bosta pozorišče smrti** Sto in stotisoče kilogramov eksplozivnih snovi bo zgrmelvalo iz zrakoplovov posameznih zračnih edin, predvsem v zaledje vojskujoče se države.

GLAVNI CILJ: UNIČENJE PRESTOLICE.

Skupina modernih vojnih teoretikov, kakor angleški **general Fuller** in italijanski **general Douhet**, ter mnogi drugi vojaški strokovnjaki so mnenja, da bi se zamogla izvojevati čim hitrejša zmaga nad sovražnikom z' najhujšim strahovanjem prebivalstva sovražne pokrajine.

General Douhet nam prikazuje v svoji knjigi strahotno sliko bodoče vojne. Po njegovem mnenju bodo v bodoči vojni zračne flotilje zmetale na sovražnikovo prestolico ogromne množine bomb, ki bodo povzročile na vseh koncih in krajih požare. Gosti oblaki dima in strupenih plinov bodo zakrili mestne ulice. Na ta način bo vlada napadene države primorana, sprejeti vse mirovne pogoje, ker bo prisiljena varovati svoj narod pred popolnim uničenjem.

Celjsko pismo

Celje in Maribor sta imela v naši polpreteklosti skoraj enako usodo, saj se je v obeh mestih bil čisto enak narodnostni boj. V tem trikotu je bil še Ptuj, ki je bil pač v najhujši nevarnosti, da utone radi silne gospodarske odvisnosti od tamkajšnjih mogotcev in spretnih agitacije po listu, pisanim v nemškem duhu in slovensko nemški mešanici. — Maribor se je s svojo žilavostjo otresal nemškega vpliva, saj je okolica živela s slovenskimi meščani zavedno politično in kulturno življenje in tudi bližnja nemška meja ni mogla te naraščajoče zavednosti dovolj hitro odtehtati.

Najbolj slovensko mesto v tem trikotu je bilo Celje, saj je ginilo v zavedni in tudi gospodarsko krepki slovenski okolici; ako pogledamo današnje prilike, moremo opaziti, da je bil slovenski živelj v nekih orisih v Celju prej krepkejši, kakor je sedaj v Jugoslaviji.

Čudno pa je vsekakor, da sta si bila Celje in Maribor navzlic podrobnosti svoje strukture v gospodarskem in svoje usode v nacionalnem pogledu vendarle tuja, saj sta se odtujila brž ko so bili za to dani pogoji.

Čeprav je položaj Celja tak, da tvori geografsko središče Slovenije, vendar so ob prevratu čisto pozabili nanj in ga postavili v položaj navadnega sreskega središča kakor Krško ali Dravograd. Kar se je dalo, se je selilo iz Celja v Maribor. Češ tam so dani bolji pogoji gospodarskemu in kulturnemu ter s tem tudi političnemu razvoju. Resnično je tako izgledalo in ko bi bilo ostalo pri prvih konceptih, bi bil mogoč Maribor tako lepo na predovati, kakor je bil že lepo začel; a prišle so spremembe, ki so Mariboru ško

ANGLIJA IMA NAJBOLJŠO ZRAČNO FLOTILJO.

Nemški major Holders je v svoji knjigi »Zračna vojna 1936« opisal bodočo vojno precej slično. Pisec te brošure si predstavlja uničenje Pariza prav enostavno. Kot prijatelj sporazuma s Francozi, ne želi, da bi porušile prestolico Francije nemške armade in njihovi zrakoplovi, temveč angleški... Po njegovem mnenju ima Anglija najboljšo in edinstveno zračno flotilijo, ki nadkriljuje zračne flotilje vseh ostalih držav tako v hitrosti, kakor tudi v vzdržljivosti. Vsak bombarder je opremljen s strojinicami najtežjega kalibra.

EIFLOV STOLP SE SESUJE KAKOR KUP VŽIGALIC ...

Potek vojne med Anglijo in Francijo nam opisuje major H e l d e r s takole: Angleška zračna flotilja napade francosko prestolico z 200 bombarderji. Francoska obramba je slabo organizirana in izvede vse obrambne protiukrepe z znatnim zamujenjem. Nemoteno prispe angleška zračna flotilja nad Pariz in ga napade z bombami in plini. Ogromne stavbe se rušijo v razvaline, Eifelov stolp se sesuje kakor kup vžgalic, oblaki plina pa se vležejo na vse ulice. Pariz je uničen!

Slično si predstavlja bodočo vojno tudi angleški major Fuller. Od smatra za verjetno, da bo možno pod zaščito plinskih bomb prodrati vsaki armadi tankov v ozadje druge države in ji tamkaj narekovati mirovne pogoje.

MOBILIZACIJA VSEGA GOSPO- DARSTVA.

Največji greh in napaka ob pričetku svetovne vojne v letu 1914 je bila ta, da nobena od vojskujočih se držav ni posvečala gospodarskemu vprašanju in problemu tiste pozornosti, ki bi bila, kakor se je pozneje izkazalo, nedvomno potrebna. Topot pa mislijo generalni štabi že sedaj na mobilizacijo vsega gospodarstva. V vseh državah imamo že danes posebne gospodarske urade, ki pridejo v službo mobilizacije v polen obrat. Ti uradi se za sedaj omejujejo samo na izdelavo načrtov, na osnovi katerih bo točno razvidno, kolikšna naj bo proizvodnja posameznih podjetij za slučaj vojne.

Večina tovarnih ima v svojih oddelkih natančne načrte o proizvodnji. Ona lahko tedaj proizvaja v danih slučajih vse svoje izdelke izključno v vojne svrhe. Ti mobilizacijski načrti celokupnega gospodarstva obsegajo vso proizvodnjo porabe in razdelitve vseh mogočih surovin in že izdelanih proizvodov. V poslednji svetovni vojni so nekatere države, med njimi največ Nemčija, trpele občutno pomanjkanje surovin. Takratna angleška blokada je onemogočila vsak nadaljni uvoz potrebnih surovin. Neizogibna posledica blokade je bila, da je prišla v ozadju razsajati lakota. Nemška armada pa se ni mogla oborožiti in opremiti v tistem obsegu, kakor bi bilo to potrebno in kakor jo je imel oboroženo in opremljeno njen sovražnik. Sedanji narodno socialistični generali so prepričani, da se jim bo v slučaju bodoče vojne vsekakor posrečilo odstraniti tudi to nevarnost.

NAJVAŽNEJŠE: IZSTRADANJE.

Bodoča vojna bo rabila ogromne množine surovin vseh vrst, radi česar se vlade pečajo že danes z vprašanjem oskrbe najvažnejših surovin za slučaj vojne. Član franc. generalnega štaba general Requin, eden izmed najznamenitejših vojaških strokovnjakov na svetu, pravi, da bodo vse države skušale na isti način, kakor v zadnji svetovni vojni, prisiliti sovražnika k predaji z izstradanjem. Ta način vojevanja pa zadene naravno v največji meri civilno prebivalstvo, ker bo morala biti oborožena moč v prvi vrsti dobro preskrbljena z živilienskimi potrebščinami. Moderna vojna tehnika daje možnost naglega prodiranja v sovražnikovo ozemlje. Že za časa svetovne vojne se je izvršilo več zračnih napadov na London in druga svetovna velenesta, toda tedanja tehnika še ni bila tako izpopolnjena kakor je danes. V vsej svetovni vojni od leta 1914 do 1918 so vržili Nemci »samo« 28.000 kg. bomb na angleško ozemlje. Ta množina eksplozivnega materiala je v primeru z današnjimi možnostmi uprav malenkostna.

45.000 kg BOMB NA PRESTOLICO.

Zračna flotilja velikih imperialističnih držav vrže lahko danes pri enem samem

zračnem napadu na sovražnikovo prestonico nič manj kakor 45.000 kg bomb. Torej v enem samem napadu dvakrat toliko, kolikor so vrgli Nemci na Anglijo v vsej svetovni vojni.

Tudi tanki se bodo uporabljali proti neoboroženemu civilnemu prebivalstvu. Tanki lahko napadejo cele pokrajine s strupenimi plini brez lastnih rizikov, ker so moderni tanki zavarovani proti plinom s hermetičnimi zaprtinami. Pehota ne bo prodirala v sovražnikovo ozemlje več peš, temveč v avtomobilih, sto in sto kilometrov daleč in z največjo brzino.

TOPOVSKA ŽRELA BRUHAJO 120 km
DALEČ.

V zadnji svetovni vojni so imeli Nemci en sam dalekometni top, s katerim so bombardirali Pariz. V bodoči vojni pa bodo vse vojske opremljene s topovi, s katerimi bodo lahko streljale na daljavo 120 kilometrov. Moderno orožje, to so zrakoplovi, tanki, motorizirana pehota, bo premikalo fronto z brzino 100 kilometrov iz kraja v kraj. Kakor vse izgleda, bo v bodoči vojni voino ozemlje vse ozemlje vojskotoče se države.

To so sedaj še teorije, ki se pa žal kar
čez noč spremenijo v bridko prakso...

Rtviške novice

Iz sodne službe. Sodnik Franc Stefančič, ki je premeščen iz Ptuja k okrajnemu sodišču v Rogatcu, kjer prevzame posle starešine ondotnega sodišča, zapušča te dni naše mesto. V Ptujju je služboval polnih 10 let. Nadalje je premeščen iz Ptuja sodnik dr. Franc Suhadolnik, in sicer k okrožnemu sodišču v Celju. V Ptujju je služboval 5 let. Tudi ta sodnik zapušča te dni naše mesto. Iz Ptuja k sreskemu sodišču v Sevnici je premeščena tudi sodna kanclistinja Angela Obrhan. Imenovana je že odpotovala na svoje novo službeno mesto.

Kino. V soboto 3. in v nedeljo 4. t. m. ob običajni uri se predvaja film »Ljubav na dražba«. — V sredo 7. in v četrtek 8. t. m. pa je na vrsti film »Njih dvoje«. — V soboto 10. in v nedeljo 11. t. m. ob običajni uri pa pride »Ne pozabi me«. V glavni vlogi Magda Schneider.

Vsaka žena ne želi sebi tega, kar že navadno svoji prijateljici.

Nekaterim ženam smemo verjeti samo
tedaj, kadar lažejo.

Neprimerno velika je razlika med nezvestobo lastne in tuje žene.

dovala, ga deloma celo demontirale; kar kaže še napredek, je znak lastne pridnosti, vztrajnosti in samozaupanja.

Mariborska oblast je segala komaj preko Celja, kajti že Laško je bilo v ljubljanski oblasti. Antagonizem preteklih dni med Kranjci in Štajerci je bil s tem sicer hudo prizadet, a motil bi se, kdor bi mislil, da je bilo Celje veselo, da je prišlo pod Maribor. Vse preveč je blestela prestolica Ljubljana, da bi ne čuvala svojega privlačnega vpliva. To se je kaj jasno pokazalo, ko so stopile na mesto nekdanjih oblasti banovine. S tem je bil prizadet pač Maribor in z njim severni in vzhodni kraji, nikakor pa ne Celjska kotlina, ki si je želela priti čim bližje in neposredneje do Ljubljane.

In tako sta se Maribor in Celje razšla.

Od tedaj pa je Maribor v Celju skoraj pozabljen in to ni prav. Mariboru je treba močnega zaledja, ne samo radi gospodarskih, marveč še bolj iz nacionalnih in kulturnih ozirov. N. pr. Gotovo ni mariborsko gledališče zgolj Mariboru namenjeno, marveč vsemu ozemlju bivše mariborske oblasti. In prav bi bilo, da pridejo poleg Ljubljčanov izmenoma tudi Mariborčani v Celje gostovat. Vsekakor je zveza med Mariborom in Celjem nuno potrebna.

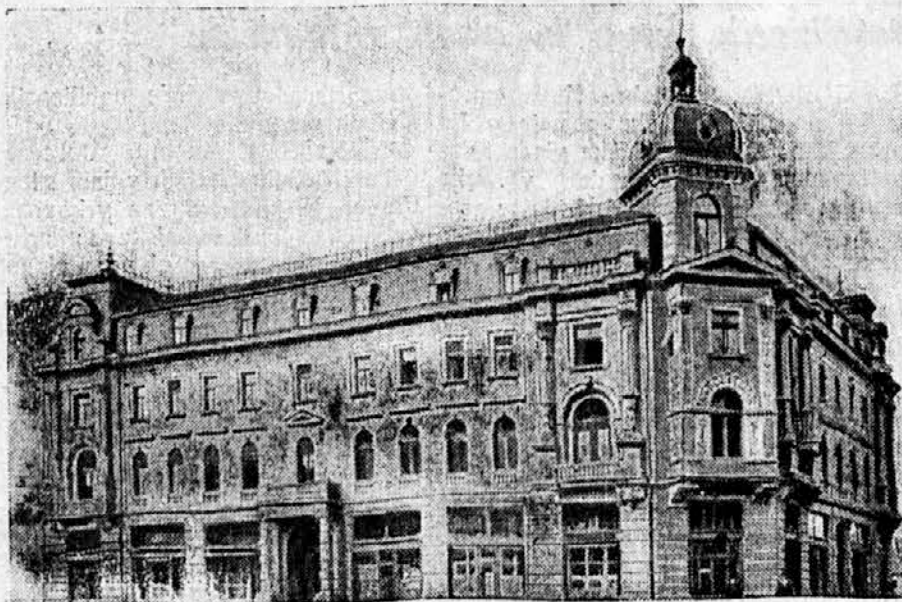
Potreba pa je zlasti za Celje, kajti vsa zaljubljenost do Ljubljane in bližina Zagreba Celju ne more dati tega, kar nujno rabi, to je nacionalne zavesti. Ljubljana se vsepreveč oslaja na lastnem napredku, da bi ji bilo mar prebujenje province. In tako more Celju, ki je v nacionalnem o-

ziru danes radi gospodarske odvisnosti menda na najslabšem od prej omenjenega trikota, pomagati edino Maribor, ki je dovolj krepak v sebi in ima za seboj lep razvoj v nacionalnem in kulturnem oziru.

Zveze, ki so obstojale, se morajo zopet poživiti, delo se mora usmeriti v iste pravce. Ni dovolj, da drže vlaki med obema mestoma, ni dovolj, da se prevažajo avtobusi sem ter tja, treba je duševnih stikov in poznanj ter podpor. Kdor ne napreduje, že s samim zastojem nazaduje; tem bolj pa nazaduje, kdor se umika korak za korakom. Veliko Celje bo nazadovanje sicer številčno prikrilo, a podoba na ulici in gospodarska odvisnost pa kažeta to nazadovanje tem zgovorneje.

Železniška nezgoda. V petek, dne 25. sept., sta se odtrgala tovornemu vlaku pri postaji Stranje zadnja dva vagona, ter se iztirila in zdrknila po nasipu. Človeških žrtev ni in tudi materialna škoda ni velika. Vzrok so pokvarjene tračnice.

Kisla voda. V naši neposredni bližini imamo mnogo slatinskih vrečev tako v Slatini-Radenci, Gaberniku, Kostivnici in Rogaski Slatini. Povsod polnijo prilično enake steklenice ter jih prodajajo z banovinsko trošarino vred po 1.30 Din. Ko pa zahtevaš steklenico slatine v kakšnem lokalu, pa moraš plačati najmanj 3 Din, zgodi se ti pa celo 4 Din, v enem slučaju so od pivca zahtevali celo — pa ne kje v gorah ali v zapuščeni vasi, marveč v tujsko prometnem trgu — kar 5 Din. Gotovo si bodo gostje v takem slučaju naročili k vinu rajši naravno vodo — zastoj. Naj bi lastniki in uprava slatinskih vrečev v lastno korist napravili red tudi v tem oziru.

Narodni dom v Celju.

Mariborske in okoliške novice

NAŠIM NAROČNIKOM

sporočamo, da smo priložili današnji številki »Večernika« poštne položnice za vse one, ki prejemale list po pošti, in jih vljudo prosimo, da nam naročnino za mesec oktober čimprej nakažejo. Z ozirom na to, da se bliža zaključek leta, prosimo tudi vse one naročnike, ki imajo še kakšen zaostanek, da tega skušajo še ta mesec poravnati.

Uprava »Večernika«.

Veliko penezov... V mesecu septembru so znašali carinski dohodki pri mariborski glavni carinarnici 6.734.347,75 dinarjev, in sicer izkazuje čisti uvoz Din 6.716.879,75 dinarjev, izvoz pa 17.468 dinarjev. Depoziti izkazujejo 817.343,75 Din.

Senzacija v kinogledališčni stroki v Mariboru. G. Gj. Valjak, lastnik tukajšnjega kina Union, slovi radi svoje podjetnosti ter iniciativnosti, ki prinaša Mariboru velike koristi. Kakor pravkar doznavamo, si je sedaj omislilo tukajšnje kinopodjetje »Union« novo zvočno aparaturo, ki je najboljša svetovne znamke »Western Electric« in ki predstavlja doslej najpopolnejšo filmsko aparaturo na svetu. Zvočna aparatura »Western Electric« daje zvok, ki je eksaktno precizen, kristalno čist in jasen ter vseskozi in popolnoma naraven. Z montažnimi deli pričnejo že prihodnji teden ter je že prispel v Maribor poseben inženjer strokovnjak, pod čigar vodstvom se bodo ta montažna dela izvršila. S tem se je uvrstil naš priljubljeni in popularni kino Union v vrsto prvovrstnih ter največjih in najmoderneje urejenih evropskih kinov, saj imamo v naši državi med 300 zvočnimi filmi komaj osem kinogledališčnih podjetij, ki se lahko ponašajo s tovrstno dragoceno in prvovrstno zvočno aparaturo. Po zaslugi g. Valjakove podjetnosti dobi sedaj Maribor devet letovrstni film v naši državi. S to pomembno pridobitvijo je kinopodjetje Union omogočilo svojim obiskovalcem poseben užitek pri filmskem predvajanju. Številni obiskovalci unionskega kina bodo hvalevredno podjelečnost g. Valjaka nedvomno z velikim veseljem in priznanjem pozdravili. g. Valjaku pa k dragoceni pridobitvi in iniciativni velikopoteznosti čestitamo!

Iz katastrske službe. H katastrski upravi v Kamniku je premeščen pomožni arhivar pri katastrski upravi v Ptuj g. Stanko Dolinšek.

Zadnja pot carinskega kontrolorja J. Povaleja. Ob veliki udeležbi pokojnikovih sorodnikov in znancev, zlasti polnoštevilno zbranih mariborskih carinikov in organov finančne kontrole, je bil v sredo popoldne na mariborskem mestnem pokopališču na Pobrežju pogreb blagopokojnega carinskega kontrolorja Joška Povaleja iz ugledne rodbine bivšega finančnega ravnatelja dr. Povaleja. Ob odprtem grobu se je od blagega pokojnika, ki je omahnil na potu življenja v najlepši moški dobi, poslovil v pretresljivih, gipljivih in toplo občutenih besedah upravnik mariborske glavne carinarnice g. Živko Mihajlovič.

Poskusni izlet v Nemčijo. Nekateri mestni očetje so se te dni odpeljali z novo nabavljenim mestnim avtomobilom na poskusno vožnjo v Nürnberg v Nemčijo. Novi avtomobil je namenjen posebnim skupinskim vožnjam in je sedaj že šesto novo avtobusno vozilo, ki so ga Mestna podjetja omislila v letošnjem letu. O poteku poskusne vožnje nimamo trenutno nikakršnih poročil.

Obrtna nadaljevalna šola v Mariboru razglašajo: Vajenci in vajenke, ki bodo posejali 3. razred, se naj javijo dne 5. okt. t. l. (ponedeljek) ob 14. (2.) uri naravnost v šoli, in sicer vajenci v i. deški meščanski dekliški meščanski šoli v Miklošičevi ul. 1. školi v Krekovi ulici, vajenke pa v I. Mladina po svetu. Klepar Peter Turk, stanujoč v Meljski cesti 67, je prijavil policiji, da je njegov 12letni sin Rajmund pred dnevi pobegnil od doma ter se do

Nova damska jazz-kapela s 6 odličnimi pevačicami dnevno od 20. ure dalje v Grajski kleti.

Sokolske vesti

Sokol, Št. Ili preloži okrožni nastop radi nepričakovano hladnega vremena, ki ne dopušča nastopa in veselice na prostem od 4. oktobra na 11. oktober t. l.

V Sokolskem domu v Limbušu bodo nastopili dne 4. oktobra mali harmonikarji iz Ruš in pevsko društvo Ruše. Začetek ob 3. popoldne, vstopnina 3 Din. K obilni udeležbi se vabijo posebno gostje iz Maribora in okolice. Po nastopu prosta zabava. Prireditelji se vrši ob vsakem vremenu. Podpirajte nas vsi prijatelji Sokola, da čim prej odplačamo naš dom. — Odbor.

Kino

Kino Union. Danes dunajska veseloigra »Dragoceni poljub«. V glavnih vlogah Liane Haid, Ivan Petrovič, Hans Moser, Heinz Rühmann in Theo Lingner.

SAMO ŠE KRATEK ČAS imate priložnost nabaviti si **SREČKO DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE**. Žrebanje I. razreda bo že 13. in 14. oktobra 1936. Hitite v upravo »Jutra« in »Večernika«, Gosposka ul. 11.

Kakšno vreme se nam obeta. Dunajska vremenska napoved za danes pravi: Oblačno, padavine, prehodno se bo temperatura nekoliko zvišala, v splošnem bo mrzlo vreme trajalo dalje.

Obiščite vinsko trgatve JS-železničarjev Maribor, ki bo v soboto, dne 3. oktobra ob 20. uri v Narodnem domu. Vstop prost. Vabljeni vsi!

Cercle français. Francoski krožek v Mariboru odvarja zopet naslednje tečaje: 1. Francoski otroški vrtec, ob ponedeljkih, središčih in petkih od 15. do 16. ure v Cankarjevi ul. 5 in ako se prijavi zadostno število otrok, ob istih dneh od 10. do 11. ure v Gregorčičevi ul. 4/I (čitalnica). — 2. Tečaje za osnovno- in meščansko šolsko decu ob ponedeljkih in petkih od 15. do 16. ure v Cankarjevi ul. 5. — 3. Ponašljalne tečaje za srednješolsko mladino ob ponedeljkih in petkih od 14. do 15. ure v Cankarjevi ul. 5 in ob torkih in petkih od 8. do 10. ure v Gregorčičevi ul. 4/I (čitalnica). — 4. Tri tečaje za odrasle, v katerih se predela učna snov nižjih razredov srednje šole, ob torkih in petkih od 18. do 19. ure v drž. realni gimnaziji, pritišče levo. — 5. Konverzacijske sestanke ob petkih od 18.30 do 19.30 v čitalnici Gregorčičeva ul. 4/I. Vpisovanje je v petek 2. oktobra in naslednji teden v tečajih samih ob zgoraj označenih dnevih in urah. Pouk se začne v ponedeljek 5. oktobra. Šolnina je 30 Din, za konverzacijski kurz 20 Din mesečno; v oktobru se plača namesto šolnine letna članarina Din 40.

Iz tehničnih vzrokov smo morali večerajšnje nadaljevanje romana danes drugič objaviti.

Proslava 10letnice pevskega društva »Poštni rog« v Mariboru, h kateri je vljudo vabljeno vse mariborske občinstvo, se bo vršila dne 3. in 4. oktobra po sledečem redu: V soboto, dne 3. oktobra zvečer ob 20. uri v dvorani Zdržne gospodarske banke na Aleksandrovi c. 6 pozdravni govor, nato koncert narodnih in umetniških pesmi. V nedeljo, dne 4. oktobra v stolnici ob 11. uri sv. maša za rajne izvršujoče in podporne člane društva, med sv. mašo bo prepeval »Poštni rog«. Istega dne popoldne bo ob 15. (3.) uri v dvorani Zdržne gospodarske banke pevski koncert, na katerem bodo nastopila posamezna mariborska pevska društva, včlanjena v Ipavčevi pevski župl. Med odmori bo igrala lastna mladinska tamburaška godba. Nato sledi družabna zabava. V predprodaji se dobijo vstopnice pri tovariših pismonoših. — Odbor.

Krvavo kožuhanje. V Cirknici pri Št. Iliju se je zbralo pri posestniku Ignaciju Simoniču ob priliki kožuhanja koruze več fantov in deklet iz bližnje okolice. Okoli polnoči pa je med fanti nastal prepir, ki se je naposled končal s splošnim pretepom. Zabliskali so se noži in v mlaki krvi sta obležala 25letni delavec Josip Škrabl in 25letni viničar Domenik Merc, ki sta zadobila zabadljaje v prsa, tako da so ju morali odpremiti v mariborsko splošno

Zadnje telefonične vesti

Konflikt Blumove vlade s senatom

PARIZ, 1. oktobra. Francoski senat je sprejel devalvacijske zakone Blumove vlade v besedilu, ki ga je sestavila finančna komisija senata s 142 proti 125 glasovom. Pred glasovanjem je izjavil predsednik vlade Leon Blum, da ne more vlada prevzeti odgovornosti za devalvacijske zakone v smislu sprememb senatne finančne komisije. Radj tega bo vlada morala prepustiti zbornici odločitev glede tega, ali naj se sprejmejo devalvacijski zakonj v smislu besedila senatne finančne komisije. Vlada nikakor ni pripravljena, da bi sprejela po senatu predložene spremembe, in bo radi tega izvajala posledice, če bi drugače ne šlo. Parlament je bil sklican za 21. uro in je takoj pričel s posvetovalni glede besedila devalvacijskih zakonov, kakršnega je senat odobrila. Končni izid glasovanja se pričakuje za danes dopoldne.

400 nemških in laških letal ter 700 pilotov za španske vstaše

MOSKVA, 1. oktobra. »Pravda« nadaljuje s svojimi razkritji o nemško-italijanski podpori španskim vstašem. V času od 29. julija do 25. septembra je dobavila Nemčija vstašem 320 najmodernejših letal, iz leta 1934-35. Italija je dobavila vstašem 180 letal. Iz Nemčije in Italije je bilo poslanih v Španijo 70 pilotov in mehanikov. Madridska vlada je ob pričetku državljanske vojne razpolagala s 500 letali, od katerih jih je 100 prešlo k vstašem.

Francija priznava aneksijo Abesinije

PARIZ, 1. oktobra. Imenovanje St. Quentina za novega francoskega poslanika v Rimu se tolmači v francoskem časopisu kot izraz volje francoske vlade, da prizna Francija aneksijo Abesinije po Italiji. V bodoče bo zastopal francoske interese v Abesiniji francoski poslanik v Rimu. Kakor smo poročali bo St. Quentin akreditiran pri kralju Viktor Emanuelu kot kralju Italije in cesarju Abesinije, kar pomeni dejansko priznanje aneksije Abesinije.

Židom v Nemčiji onemogočen nakup posestev

PARIZ, 1. oktobra. Kakor poroča agentura »Radio« iz Berlina, se nemški državni zbor sestane med 6. in 9. oktobrom k posebnemu zasedanju, da prisostvuje govoru kancelarja Hitlerja glede letošnje zimске pomožne akcije. Razen tega bo predložen državnemu zboru zakonski osnutek, ki onemogoča v bodoče Židom nakup nepremičnin.

bolnišnico. Šest drugih fantov pa je zadobilo lažje poškodbe. Začeto preiskujejo sedaj orožniki, ki so vsled osem udeležencev te fantovske »bitke« ovadili državnemu tožilstvu.

Slaba kupčija. Na preteklem živinjskem trgu v Mariboru je kupil železničar Anton Kajšer iz Dravograda od nekega prekupčevalca kravo za 980 dinarjev. Prekupčevalec je trdil, da je krava popolnoma zdrava, ko pa je Kajšer kravo prignal domov, je mogel ugotoviti, da je krava bolna. Prekupčevalec je Kajšer prijavil policiji, ki sedaj išče dotičnega prekupčevalca.

Po ognju ogrožena vas. V Martjancih je izbruhnil v gospodarskem poslopiju posestnice Terezije Križankove požar, ki se je z bliskovito naglico razširil na sosednje objekte. Ognjeni zublji so zajeli tudi hišo trgovca Emerika Hiršla ter gospodarsko poslopije posestnika Matije Ciposta. Takoj so prišli na mesto požara domači in okoliški gasilci, ki se jim je posrečilo, da so ogenj lokalizirali, kajti bila je resna nevarnost, da bi postala vsa vas žrtev plamenov. Križankova, ki ji je zgorelo gospodarsko poslopije do tal, trpi okoli 15.000 dinarjev škode, trgovec Hiršl okoli 10.000, posestnik Cipost pa okoli 8000 dinarjev škode.

Putnikove novice

Kakor že večkrat sporočeno, priredi »Putnik« dne 3. oktobra izlet v Graz. Odhod bo v soboto ob pol 8. uri zjutraj izpred hotela »Orel«. Vozna cena Din 100.—. Istočasno opozarja »Putnik« na velezanimiv izlet v Slovenske gorice, ki bo 11. oktobra. Ob pol 8. uri izpred hotela »Orel« odhod. Cena Din 80.—. Potovali bomo v Cmurek, Gornjo Radgono, Slatina Radenci, Kapela, kjer bo kosilo v gostilni Horvat. Sv. Trojica in nazaj v Maribor. Kei je še nekaj prostorov na razpolago, naj se interese čimprej prijavijo.

Mestna podjetja, avtobusni promet, poroča, da bo novi vozni red za mesto in podeželske proge stopil v veljavo dne 5. oktobra.

Kulturne beležke

Vsesplošno pozornost vzbuja v mariborskem gradu razstavljeni monumentalni spomenik Slomška, izredno delo Karle Bulovčeve. Naj si ga nihče ne zamudi ogledati. Razstava je odprta samo do vključno nedelje 4. t. m.

Poveš »Zarččani« Ivana Albrechta, ki bo koncem oktobra izšla v Vodnikovih družbi, se godi v polpretekli dobi na našem Krasu, kjer se v borbi za zemljo in ljubezen krešejo značaji! Knjiga je pisana izredno živo in je nedvomno najboljša pisateljevo delo. Ljubitelji kpe knjige včlanite se v naši ljudski knjižni družbi!

Spodnja gibanje

Mariborska gasilska četa odigra v nedeljo 4. t. m. prijateljsko nogometno tekmo proti SK Konjice, in sicer ob 10. uri na igrišču ob Magdalenskem parku.

Novice iz Dravinjske doline

V Konjiški vasi je gorelo... Te dni gorelo v Konjiški vasi oddaljeni 3 km. Slov. Konjic. Ogenj je izbruhnil okrog ure ponoči. Alarmirani konjiški gasilci bili v nekaj minutah z avtom in motor na mestu požara. Gorelo je pri posestniku Petelinku Juriju in je ogenj uničil kozlo z vsemi poljskimi pridelki ter je posestnik oškodovan za okrog 25.000 Din. Dnevneva se, da je ogenj podtaknjen od židovske roke.

Prvi sneg na Boču se je pojavil v sredo zjutraj. Pojavil pa se je tudi v dolini, so ga bili deležni na Pečici v Lovniku v Kostivnici.

Narodna gledališča

Četrtek, 1. oktobra ob 10. uri: »Živi mrtvec«. Otvoritvena predstava. Bloki. Petek, 2. oktobra: Zaprt.

Drevi v gledališču otvoritvena predstava! Čez oder pojde znamenita Tolsjeva umetnina »Živi mrtvec«, eno najigranih del slavnega Rusa. Režija je Vičeva, zaposlen je ves ansambl, zbor komparzerija. Veljajo bloki. Gledališče zakurjeno!

Izjava! Podpisani Jožef Prunk, Rudolf Morel in Ivan Mlinar, zaposleni pri kajšnji tekstilni tvornici Doctor in danes sedaj odpuščeni, člani mariborske družnice Narodno-strokovne zveze in di »Jadrana« oz. Zveze Maistrovih in cev, izjavljamo, da smo se solidarno ostalimi delavci priključili nedavni strelki, da smo pa potem, ko smo doznali, so povmes neke druge podtalne strupomirjevalno vplivali na svoje tovarne da zapustijo tvornico. V Mariboru, d. 1. oktobra 1936. Jožef Prunk, Rudolf Morel, Ivan Mlinar.

Domači razgledi

Iz uredbe o likvidaciji kmet-skih dolgov

(Dalje.)

Čl. 3. Za dolgove kmetov se smatrajo vse one obveznosti v denarju zasebno-pravnega značaja brez ozira na to, s kakšne osnove izhajajo in da-li jih dolguje kmet kot glavni dolжник ali kot porok. Porok, odnosno solidarni dolжник, četudi ni kmet, odgovarja obveznostim kot glavni dolжник kmet. Obveznost solidarnega dolžnika ali poroka se smatra kot njegov dolg, ko mora izpolniti to obveznost. Predpisi uredbe se ne nanašajo na poroka, odnosno solidarnega dolžnika, če je upnik kmet, pa se je zadolžil na podlagi kmečke menice, ki jo je v to svrhu žiral. Uredba obsega dolgove tudi onih kmetov, nad katerih imovino je bil razglašen konkurz pred 20. aprilom leta 1932. Za dolgove kmetov v smislu 1. odstavka tega člena se ne smatrajo: dolgov kmeta, v kolikor skupno ne presega 250 Din ali v kolikor presegajo Din 500.000; javne davščine in z zakonom predpisane pristojbine; blagovni dolgov do 500 Din, nastali po 20. oktobru 1931, v kolikor niso pretvoreni v menične terjatve; dolgov, v kolikor so kriti z zastavo; terjatve za vzdrževanje, ki pristojajo komu proti dolžniku kmetu na osnovi dolžnikove zavarovalne dolžnosti; terjatve, ki izvirajo iz kaznivega dejanja; terjatve za plačo (mezdo) oseb, zaposlenih v dolžnikovem gospodinjstvu ali gospodarstvu; terjatve obrtnikov do 500 Din za izvršena obrtniška dela, nastala po 20. oktobru 1931. Potrdila, obveznice in druge pismene listine, v katerih je navedeno, da dolg izvira iz nakupa blaga ali obrtniškega posla, ne dokazujejo, da je dolg v resnici nastal na tej podlagi. Za dolgove kmetov se ne smatrajo obveznosti, ki izvirajo iz dedovanja, kakor tudi ne obveznosti iz nasledstvenih pogodb katerekoli vrste (pogodba o darovanju, predaji in podobno). Če dolжник naslednik in sopogodbenik, ki so kmetje v smislu uredbe, smatrajo, da je dedovana nepremična imovina, iz katere se ima drugim dedičem, odnosno sopogodbenikom izplačati dedovanje v denarju izbila več kot 25% na svoji vrednosti za časa nastanka dolga, more zahtevati v teku enega leta od dne uveljavljanja te uredbe, da se dolg zmanjša sorazmerno zmanjšani vrednosti te nepremičnine posesti. To zmanjšanje ne more iti čez 50% prvotnega dolga. Za dolgove, nastale po 20. aprilu 1932 se smatrajo le oni, ki so stvarno novi, ne pa tudi taki, ki so nastali z obnovo starega dolga, n. pr. z običajnim podaljšanjem menic in podobno. V primeru prenosa imovine ali dela imovine osebe, ki je kmet po uredbi, na drugo osebo, uživa novi lastnik olajšave po uredbi po prevzetem dolgu samo tedaj, če je prenos izvršen na podlagi dedovanja in če je novi lastnik kmet v smislu uredbe. Predpisi uredbe se ne nanašajo

na terjatve Narodne banke, Državne hipotekarne banke in Privilegirane agrarne banke, v kolikor to ni izrečno navedeno v uredbi (IV. in V. poglavje). Narodni je prepuščeno, da v okvirju svoje pristojnosti sklene posebne ukrepe o olajšavi onim svojim dolžnikom, na katere bi se drugače nanašala uredba. V kolikor je upnik, ki je neposredno kreditiral kmetu terjatve, obseženo v uredbi, odstopil po cesiji, lombardiral ali reeskontiral pri kakšni kreditni ustanovi, ne more od nje zahtevati olajšav, katere je samo moral dati dolžniku po predpisih uredbe. Siro-mašnost ugotavlja sodišče na zahtevo upnika.

Čl. 4. Višina dolga kmeta se ugotovi na ta način, da se obračunajo neplačane pogojene obresti ali ne več kot 12% do 20. aprila 1932 in priračuna glavnica. Tako ugotovljena višina dolga bo služila kot podlaga za zmanjševanje dolga po odredbah uredbe. Neplačane in nezastarele obresti, ki so tekle od 21. aprila 1932 do 15. novembra 1936, ki pa so priznane s prejšnjim zakonom in uredbami o zaščiti kmeta kot tudi z odobrenimi odplačilnimi načrti združnih zvez, se priračuna nezmanjšena glavnica dolga, ugotovljeni po prejšnjem odstavku. Glavnica dolga se bodo pristeli tudi pravnomočno dosedanj pravdni in izvršilni stroški do 20. aprila 1932, za tem stvarni izdatki za zavarovalne premije, javne dajatve, takse za vpis hipoteke ali zaznambe (vknjižbe in izpremembe), kakor tudi ostala plačila, katere je upnik izvršil mesto dolžnika. Na ta način povečana glavnica, zavarovana s hipoteko ali zaznambo (vknjižbo, predznambo). Upniku, ki je ubral po 20. aprilu 1932 od dolžnika kmeta večje obresti kakor so priznane s prejšnjimi zakoni in uredbami, kakor tudi z odobrenimi odplačilnimi načrti združnih zvez, se odbije presežek od glavnice dolga.

Čl. 5. Kmet, čigar posestvo presega površino 50 ha in rodbinske zadruge, katerih posestvo presega površino 100 ha črne (za obdelovanje sposobne zemlje), brez ozira na višino skupne zadolžitve nad 500.000 Din po 4 odst. čl. 3., bo plačal svoj dolg na naslednji način: skupna vsota dolga, izračunana po čl. 4., toda brez kakršnegakoli zmanjšanja, se bo razdelila na skupno število hektarjev orne zemlje in bo dolжник oni del dolga, ki odpade na 50 ha, odnosno 100 ha plačal, če dolg na 1 ha znaša več kot 3000 Din, v teku 15 let, če pa znaša dolg 500 do 3000 Din na ha, v 10 letih s 4.5% obrestmi, začeti z dnem uveljavljanja uredbe v enakih letnih obrokih, katerih prvi zapade 15. novembra 1936; za dolg, ki odpade na preostali del posestva (nad 50, oziroma 100 ha), kakor tudi za dolg, ki je manjši kot 500 Din na hektar na skupnem posestvu, ne veljajo predpisi tega člena. Kmetijski minister bo v sporazumu z ministrom trgovine in industrije predpisal s pravilnikom, katere parcele se bodo vračunale v površino 50, oziroma 100 hektarjev. Terjatve iz

1. odst. tega člena ne bo prevzela Priv. agrarna banka (čl. 7).

Drugo poglavje.

Svoje dolgove zavarovalnicam, ustanovam delavskega in nameštenskega zavarovanja, ustanovam, ki upravljajo pupilni denar (blagajnam sirotinskih sodišč, mestnim in občinskim sirotinjskim blagajnam in podobno), cerkvenim zakladom, kulturnim, človekoljubnim in prosvetnim ustanovam, ko se ugotovi njihovo stanje na dan uveljavljanja te uredbe, po čl. 4. brez kakršnihkoli zmanjšanj, bodo dolžni kmetje izplačati po odplačilnem načrtu v teku 12 let s 3%. Prvi letni obrok se ima plačati do 15. novembra 1936, ostali obroki pa se plačajo vsakega naslednjega leta najdalje do 15. novembra.

Sv. Lenart v Slov. goricah

Osebnosti! Pisarniški uradnik pri sreskem sodišču v Sv. Lenartu v Sl. g. Osolnik Anton je po lastni prošnji premeščen k sreskemu sodišču v Cerknico, na njegovo mesto pa imenovana Spetič Marija, zvančica iz Ljubljane.

Vojitve! Iz razgrnjenih volilnih imenikov za trg Sv. Lenart v Slov. goricah je razvidno, da je vsega skupaj 341 volilnih upravičencev.

Poljičanske novice

Samo do 1. oktobra je še čas, da se prijavite pri svojem poverjeniku in ob-

novite naročnino za knjige »Vodnikove družbe«, ki bodo kot vsako leto tudi letos zelo zanimive. Do tega časa se sprejemajo tudi novi naročniki. Ne zamudite ugodne prilike, ko za mal denar 20 Din. lahko prejmete 4 lepe knjige zabavne in poučne vsebine. Knjige dobe naročniki že sredi oktobra.

Osebnosti. Iz Savskega Marofa je premeščen v Poljčane prometnik g. Ivan Koren.

Morilka jetika je ugrabila te dni mladega dijaka, 19 letnega Ivana Polanca iz Poljčan. Mladenič je bolehal več let, dokler ga ni slednjič smrt rešila trpljenja. Bi je zelo priden in nadarjen dijak ter še v času bolezni privatno študiral, upajoč da se vendar še izkoplje iz bolezni in spet pride v šolo. Toda neizprosna smrt mu je prekrizala račune in moral je v prerani grob. — V Čadramski vasi pa je prav na svoj rojstni dan umrla 49letna Cilka Kerše. Naj v miru počivata!

Marenberške novice

Kmetijska nadaljevalna šola. Meseca novembra bo pričela v Marenbergu prvič kmetijska nadaljevalna šola. Šola bo vodil učitelj g. Terčak, ki je že ukrenil vse potrebne korake, da bodo oblasti potrdile šolo. Kmetijska nadaljevalna šola bo za Marenberg velika pridobitev tudi v narodnem oziru. Saj bodo fantje imeli priliko se izobraževati ne samo v kmetijskih panogah, nego bodo pridobili tudi v narodnostnem oziru.

Mali oglasi

Razno

KRZNE NE PLAŠE. palatije, jopice ter lepe pre-krojim po najnovejših pariških in dunajskih krojih. Za solidno in strokovno delo jamči P. Semko, krznar, Maribor, Gosposka 37. 4370

Službo dobi

PRODAJALKO IN UCENCA (učenko) sprejme L. Uhler, Glavni trg. 4890

Službo išče

Absolventka »Hermes« išče službo. **PRAKTIKANTINJE.** Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Praktikantinja«. 4892

Stanovanje išče

STANOVANJE. dvosobno, z vsemi strani-skimi prostori, udobno, se išče s 1. novembrom. Ponudbe na Miloš Lečnik, sodnik, Zagreb, Javorovac 7. 4898

IŠČEM SOBO IN KUHNJO v bližini tovarne Swaty. — Naslov v upravi »Večernika«. 4889

Sobo odda

MESEČNO SOBO s separiranim vhomom oddam. Bolfenkova ul. 3, Maribor. 4895

SOBO

s štedilnikom oddam z začetkom oktobra. Nova vas, Sp. Radvanijska c. 49. 4894

Veliko strogo separirano

SOBO,

opremljeno ali prazno, tudi za pisarno takoj oddam. Slomškov trg 6-I. 4905

Prodajam

GOSLI,

tričetrtinske, kakor nove in etui prodam. Tatarska 7. 4893

ENO IN DVOKRILNA OKNA največ velikosti 90x180, deloma z motnimi šipami, se ugodno prodajo. Uprava hiš Pokojniškega zavoda za nameštence v Mariboru. Kralja Petra trg. 4853

PRISTNE KRANJSKE KLOBASE

zopet dnevno sveže na zalogi. Z. Anderle, Maribor, Gosposka 20. 4903

Posest

HIŠO, sestojajo iz 5 sob, velik vrh, oddam v najem v Magdalen-ski ulici za Din. 650.—, Slomškov trg 6-I. 4906

Stanovanje

Sprejem **DVA SOSTANOVALCA** na hrano, Frankopanova 41. 4891

TRISOBNNO STANOVANJE kopalnica, posebna soba, oddam. Naslov v upravi »Večernika«. 4877

STANOVANJE, 2 sobi s pritlikanimi oddam takoj. Studenci, Ciril-Metodova 17, nasproti pošte. 4909

DVA GOSPODA sprejemem v svo oskrbo. Koroska c. 32, pritličje. 4901

Na stanovanje sprejem **GOSPODA.** Koroševa ul. 6-II, vrata 8. 4902

Sprejem v sobo boljše **SOSTANOVALCA.** Sodna 26, vrata 2. 4904

Kupujte svoje potrebnosti pri naših inserentih!

S cesarskega prestola v Blaznico

21

Anonimno pismo.

Potovanje je razmeroma ugodno. So pa vseeno nekateri prav neugodni momenti. V neki španski luki je prejel Maksimilijan neko anonimno pismo, ki se glasi:

»Mehika je proglašena za cesarstvo, vi pa za cesarja. Da se je pa ta neumnost zgodila, je potrebna brezsrčnost, s katero razpolaga samo kakšen Louis Napoleon. Imam dobro puško in sigurno roko ter vam jamčim s svojo pošteno besedo, da vas bo ta puška pozdravila, čim prispete na ameriška tla kot uzurpator.«

Nikdar se ni doznalo, kdo je pisal to pismo in kdo ga je vtihotapil v Maksimilijanovo pošto, da ga je prečital. Ve se samo to, da ga je to pismo zelo pretreslo.

Toda »Novara« zapuša kmalu evropske vode. Polagoma se Maksimilijan vrača samozavest, toda oglašja se tudi kes. Žal mu je bilo, ker se je odrekel vsem svojim habsburškim pravicam.

Šarlota pomaga Maksimilijanu v vseh poslih. Piše izjave in proklamacije, s katerimi hoče izjaviti vsemu svetu, da je odpoved vsem habsburškim pravicam sledila pod pritiskom in da radi tega Maksimilijana prav nič ne veže.

Načrt te proklamacije je gotov. Na nje so se podpisali državni svetnik T. Eloi, Belgijec, ki ga je stavil Maksimilijan na razpolago njegov tast Leopold, kralj belgijski, zatem se je podpisal najnovejši mehiki državni svetnik Schertzenlechner, bivši Maksimilijanov lakaj, ki je bil ob odhodu v novo zemljo povičan na to čast.

Vihar ruši slavoloke.

Dne 25. maja pristane »Novara« v pristanišču Veracruz.

Pred Veracruzom je srečala »Novara« neko tujo vojno ladjo, ki ji ni odgovorila na znamenja in ki ji ni izkazala nikakšne časti. Na krovu te ladje se je vračal v svojo domovino dotedanji ameriški posla-

nik v Mehiki. Sprejel je bil namreč nalog od svoje vlade, da takoj zapusti zemljo, čim stopi novi cesar na ameriška tla.

Združene države ameriške ne prizna-

Rudolf na mrtvaškem odru.

vajo novega cesarja in tudi njegovega cesarstva ne. To je simptom, ki mnogo pove. Toda Maksimilijan in Šarlota ga ne opazita in ga tudi nepravilno ocenjujeta.

Šarlota piše pismo, v katerem piše: »Vzhičena sem nad lepoto teh tropskih krajev. Vedno sanjam samo o kolibrih in metuljih.«

Topovski strelj v Veracruz pozdravljajo novega vladarja.

Toda mesto je mrtvo, tiho. Prebivalstvo se zadržuje skoro pasivno. Maksimilijan in Šarlota se hitro izkrcata.

Ob zori je bil na cesti pred kolodvorom postavljen velik slavolok. Toda uro pred prihodom Maksimilijana ga je porušil veter.

Takšni in slični nič kaj dobrega obetajoči predznaki se vedno znova in znova vrstijo. Cesar je ves deprimiran in skrušen, Šarlota pa neprestano joče.

Nič ni kaj ugodna pot v Mehiko. Železniška proga je kratka, nato pa se mora nadaljevati pot preko staromodnih cest, kjer sipljejo oblaki neprestano deževje na cesarsko dvojico. Dvakrat se polomi kolo na cesarjevem vozilu.

(Dalje sledi.)